

4.22. -4 To arrive, come(intrans.); कथमिमां भूमिमुप्रासः K. 132; Ve. 6. -5 To get back.

अनुप्रास *p. p.* Reached, got, obtained.

अनुप्रासि: *f.* Getting to, reaching, arriving &c.

अनुप्रासः [अनुगतः रसायनगुणं प्रकृ-
ष्टमासं वर्णन्यासं समवर्णरचनां समवर्णोच्चार-
णं वा] Alliteration, repetition of
similar letters, syllables or sounds;
वर्णसाम्यमनुप्रासः K. P. 9; (स्वरवैसादये-
ऽपि व्यंजनसदृशत्वं वर्णसाम्यं रसायनगतः
प्रकृष्टो न्यासः; अनुप्रासः शब्दसाम्यं वैषम्येऽपि
स्वरस्य यत् S. D. 633.) अनुप्रास is
of 5 kinds; (a) छेक° or single
alliteration; बकुलगंधानंधीकुर्वन्, कविरी-
वारिपावनः पवनः; मूर्ध्निमुद्भूतकृत्वाविरलगरल&c.
K. P. 7. (b) वृत्ति° or harmonious. (c)
श्रुति° or melodious. (d) अंत्य° or
final; as मंदं हंसतः पुलकं वहतः. (e)
लाट°; स्मेरराजीवनयने नयने किं निमीलिते.
For definitions and examples see
S. D. 633-38 and K. P. 9th Ullāsa.

अनुपु 1 A. To run after, follow;
इवमन्यतो वानरद्वयं आर्यस्य पार्ष्णिमाहमिव
संश्रयादनुपुवते A.R. 5.

अनुपुवः A follower, servant; सा-
नुपुवः प्रभुरपि क्षणशचराणां R. 13. 75;
Mv. 2, 7. 19.

अनुबन्ध 9 P. 1 To bind or fasten
to, attach, tie, connect; सीमंतं निज-
मनुबध्नीति कराभ्यां Si. 8. 69 forming,
arranging; उभयोरपि राजैर्द्र संबन्धेनानुब-
ध्नीता (इक्ष्वाकुकुलं) Rām., सखीजनानुबध्नी-
कथां Dk. 114 connected with.
-2 (a) To have in the train (fig. also);
न शिष्यानुबध्नीत Bhāg. (b) To bring
about, cause, lead to, result in, pro-
duce as a consequence; नानुबध्नाति
कुशलं Mb.; हे वृषल ते तथा विक्षेपोऽस्तु
यथा हिंसामनुबध्नाति P. VI. 1. 141 com.
-3 To press, importune, urge, request;
पुनः पुनश्चानुबध्यमाना K. 69, 133, 207,
233. -4 (a) To attend or follow
closely, follow at the heels of, fol-
low; को नु खल्वयमनुबध्यमानस्तपस्विनी-
भ्यामबालसर्वो बालः S. 7; मधुकरकुलैर-
नुबध्यमानं K. 139; विष्टया तावदयमनंगो
मामिव तमप्यनुबध्नाति K. 158, 194,
319, 347; Ki. 6. 8; Mv. 7. 18; Si.
5. 26. (b) To chase, pursue, तच्चानुबध्य-
मानं K. 120; अनुबध्नाता सुरगमुखमिधुनं
132. (c) To adhere or stick to,
cling to; धन्या चित्रलेखा यामनुबध्नाति
देवीप्रसादः K. 221. (d) To continue,
take up; तदेवानुबध्यतां तपः 322; तान्येव

चिरपरिचितान्यक्षराणि मामनुबध्नीति U. 3
v.l. for अनुबध्नीति; वैशंपायनागमनालापमेवा-
नुबध्य K. 262. (e) To follow, suc-
ceed, come close upon; सत्योऽयं ज-
नप्रवासो यद्विपद्विपदं संपत्संपदमनुबध्नीति
K. 73; see अनुबन्धि below. -5 To foster,
cherish, entertain, harbour; तेषु किं
भवतः स्नेहमनुबध्नाति मानसं Mār. P. -6
To bear, endure; Ks. 49. 47. -7 Not
to burst or break loose, hold or keep
together; भंगेऽपि हि मृणालानामनुबध्नी-
ति तंतवः H. 1. 95. -pass. To be relat-
ed to or connected with.

अनुबद्ध *p. p.* 1 Bound, attached,
tied to. -2 Following in the train,
coming as a consequence; अनुबद्धा-
र्थानर्थसंज्ञायानु विचार्य Dk. 41. -3 Con-
nected with, related to, relating or
belonging to. -4 Constantly sticking
to, being in; continued, continuous;
नित्यानुबद्धकुलवैरः V. 1; * सुग्धकाकली-
हसितं U. 3; * विजृम्भकं K. 66; * बिन्दुनि-
रश्रुभिः 135 constantly flowing. -5
Fixed upon, directed towards; कल-
हंस° वक्त्रायाः Dk. 33.

अनुबन्धः 1 Binding or fastening on,
connection, attachment, tie (lit.
& fig.); यस्यां मनश्चक्षुषोरनुबन्धस्तस्यामृ-
द्धिः Māl. 2; एतस्येवृक्षेन दर्शनेन कीदृशो
मे हृदयानुबन्धः इति न जानासि U. 3
state of feeling; K. 257. -2 Un-
interrupted succession, unbroken se-
quence, continuous flow, continuity;
series, chain; बाष्पं कुरु स्थिरतया वि-
रतानुबन्धं S. 4. 14; मरण° K. 236 follow-
ing up death, desire for dying;
अनुबन्धाद्विरमेद्वा K. 280; यदा नात्या-
क्षीविशानुबन्धं 309 (persistence in)
following me, 317; वैर°, मस्तर°,
Dk. 63, 161; मुख्यतां देवि शोकानुबन्धः
K. 63 continuous sorrow; दुर्लभजन-
प्रार्थना° Ratn. 1; 4. 16; सानुबन्धाः कथं
न स्युः संपदो मे निरापदः R. 1. 64 con-
tinuous, uninterrupted; परिवृद्धरागम-
नुबन्धसेवया R. 9. 69 continuous en-
joyment; अयं सोऽर्थोऽनर्थानुबन्धः संबन्धः
V. 5 giving rise to a chain of evils.
-3 Descendants, posterity; सानुबन्धा
हता ह्यसि Rām. -4 Consequence, re-
sult (good or bad); आत्मवैशानुबन्धेन
K. 319 in consequence of; यद्वै चा-
नुबन्धे च सुखं Bg. 18. 39, 25; अनुबन्ध-
मजानंतः कर्मणामविचक्षणाः Rām. -5
Intention; design, motive, cause;
अनुबन्धं परिज्ञाय देशकाली च तत्त्वतः । सा-
रापराधौ चालोक्य हंडं हंड्येषु पातयेत्
Ms. 8. 126; पाप° of evil designs.
-6 An adjunct of a thing, a second-

ary member (मुख्यानुयायी, अप्रधानं); a
secondary symptom, symptomatic
affection, attendant on the princi-
pal disease (वातापिचादिदोषाणामप्रधान्यं);
मूर्छानुबन्धा विषमञ्जराः Susr. -7 Connect-
ing link or adjunct of a subject or
topic; theme, matter of discussion;
introductory reasons; (विषयप्रयोजनाधि-
कारिसंबन्धः अनुबन्धः) (an indispensable
element of the Vedānta). -8 (Gram.)
An indicatory syllable or letter in-
tended to denote some peculiarity in
the inflection, accent &c. of the
word to which it is attached; as the
ल in गल्, ण in इण्; रिपुपरागमवाय म-
ध्यं प्रकृतिप्रत्यययोरिवानुबन्धः Ki. 13. 19.
-9 Offence, fault. -10 An obstacle,
impediment; also the clog or en-
cumbrance of a family; domestic
ties or attachment. -11 A child or
pupil who follows the example set
by his parent or teacher (मुख्यानुयायी
शिष्यः). -12 Beginning, commence-
ment. -13 Repeated application or
devotion (पौनःपुन्येन अभिनिवेशः). -14
Course, pursuit. -15 A small bit or
part, a trifle. -16 The junction of a
fraction (with an integer), as भागानु-
बन्धपूर्णकः. -17 Base, stem (प्रकृति). -धी
[अनुबध्यते अतिभासेन व्यापियते अनया]
1 Thirst. -2 Hickup.

अनुबन्धक *a.* Connected, related.

अनुबन्धनं Connection, succession,
series &c.

अनुबन्धिन् *a.* (oft. at the end of
comp.) 1 (a) Connected with,
attached or related to; अहो सरसरम-
णीयानुबन्धिनी स्त्रीजनकथा Māl. 1 hav-
ing for its contents or subject
matter &c.; परिचर्यानुबन्धी Dk. 101
continuing. (b) Mixed or blended
with; नीलकण्ठकलकैकानुबन्धिना मंत्रहृक्-
तेन मामनुमन्यते Māl. 9. -2 Followed
by, accompanied with; having in
its train, resulting in, having as a
consequence; तदियमापत्समेततोऽनर्थानु-
बन्धिनी Dk. 60; अयमर्थोऽर्थानुबन्धी 67;
शास्त्रं शास्त्रांतरानुबन्धि 156; दुःखं दुःखा-
नुबन्धि V. 4 one misfortune closely
follows another, or misfortunes
never come single; K. 349; Ki. 1.
20; Bg. 15. 2; गुणा गुणानुबन्धित्वात्तस्य
सप्रसवा इव R. 1. 22 being associated
with. -3 Lasting, thriving, pros-
perous, growing apace, continuous,
uninterrupted; अपि स्वकावर्जितवारिसं-
भूतं प्रवालमासामनुबन्धि वीरुधां Ku. 5. 34;